

Dossier no cure no pay nog altijd open

Het debat over no cure no pay verscherpt zich. Minister Donner van Justitie bereidt een wetsvoorstel voor dat no cure no pay verbiedt. Een Kamermeerderheid lijkt zich tegen hem te keren. Ook advocaten, onder wie tegenstanders van no cure no pay, zijn het niet eens met de ingreep van de minister.

Michel Knapen, journalist

‘Overspel’. Daarmee vergelijkt Donner no cure no pay, zegt Kamerlid Lousewies van de Laan (D66). Zij is één van de ondertekenaars van de motie die de bewindsman oproept het experiment met no cure no pay te laten doorgaan. ‘Als je principieel tegen overspel bent, dan ga je ook niet voor een nacht een experiment aan, zo redeneert hij. Een bizarre vergelijking. Donner steekt zijn hoofd in het zand door zo principieel te zijn. Ik zie geen rationele redenen om af te zien van een experiment. Nu creëert Donner een tegenstelling tussen Amerikaanse toestanden die hij verwacht, en een totaalverbod. Een tegenstelling die er helemaal niet is.’

De minister van Justitie is nog niet klaar met het no cure no pay-experiment dat de Orde wil aangaan. De verordening die dat mogelijk moet maken, ziet Donner het liefst vernietigd – waarover de Raad van State weer negatief heeft geadviseerd. Kamerlid Frans Weekers (VVD), samen met Van der Laan en Aleid Wolfsen (PvdA) indiener van de motie: ‘Donner heeft nu eenmaal de eigenstandige bevoegdheid om verordeningen van de Orde voor vernietiging voor te dragen aan de Kroon. Maar hij moet niet zo aartsconservatief zijn. Wat Donner vervolgens niet regelt, is de toegang tot het recht voor de middengroepen. Mensen dus die te veel verdienen voor toevoeging en een te kleine beurs hebben om alle risico’s te dragen die gepaard gaan met letselschadezaken. Daar heb je altijd te maken met grote partijen, zoals verzekeraars. Het lijkt alsof de minister de verzekeraars wil beschermen.’

Ook de Amsterdamse letselschade-advocaat John Beer noemt het ‘jammer’ dat het experiment vooralsnog niet door lijkt te gaan: ‘Pas als het experiment doorgang vindt, kun je zien welke

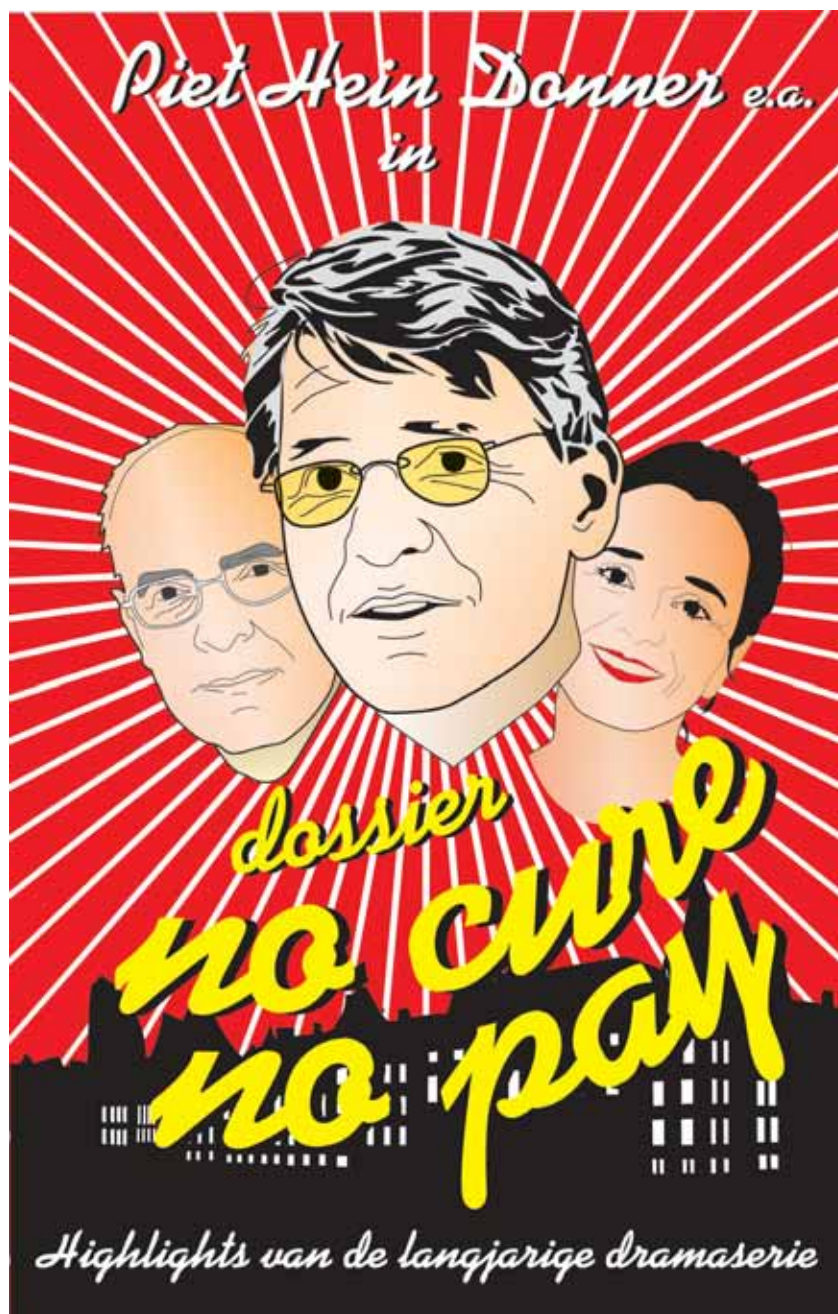
voordelen het oplevert. Ik ben verbaasd dat eerst Donner, en nu het hele kabinet niet geïnteresseerd is in een experiment, dat bovendien gecontroleerd plaatsvindt. Ik beschouw het als koudwaterrees.’

IMPASSE

Kamerlid Weekers toont zich ook boos over de wijze waarop Donner heeft geopereerd. ‘Hij heeft vliegensvlug het vernietigingsbesluit door het kabinet gejaast en uitgevoerd. Nu zullen we de oorspronkelijke motie wat moeten aanpassen, want deze is achterhaald. De strekking blijft echter hetzelfde: Donner moet met de Orde om tafel gaan zitten om voorwaarden te bespreken waaronder het experiment kan doorgaan.’

Weekers realiseert zich dat Donner dat niet wil. ‘Maar hij kan een wens van de Kamer ook niet naast zich neerleggen. Donner komt met een wetsvoorstel om no cure no pay te verbieden, waarvoor hij geen Kamermeerderheid zal krijgen. De motie wordt dus uitgebreid: we roepen hem op niet aan dit wetsvoorstel te beginnen. Hij haalt het toch niet. Onze steun krijgt hij niet.’ De indieners van de motie, VVD, PvdA en D66 hebben samen 75 zetels.

Naast de ‘eigenstandige bevoegdheid’ van de minister om verordeningen te vernietigen, plaatst Weekers de ‘eigenstandige bevoegdheid’ van de Orde om een nieuwe verordening op te stellen. ‘Maar om te voorkomen dat men in een impasse komt, wil de Kamer graag richting geven.’

Illustratie: Dmitry de Bruin

‘Ik zie geen rationele redenen om af te zien van een experiment’

Ook Van der Laan erkent dat er een grote afstand is tussen Donner en de Kamer, die volgens haar ‘in meerderheid’ het experiment wil toestaan. ‘We weten echter niet wat het standpunt is van het kabinet. Onze motie kan veel verduidelijken, want die moet in het kabinet worden besproken.’ Ook het Algemeen Overleg van de vaste-Kamercommissie voor Justitie (woensdag 30 maart) kan veel verduidelijken. Het resultaat daarvan was bij het perse gaan van dit nummer nog niet bekend. Van der Laan: ‘Ik hoop dat er dan schot in de zaak komt. Ook verwacht ik dan inhoudelijke argumenten van Donner te horen, want pas als we ze kennen, kunnen we ze onderuit halen. Donner heeft het tot nu toe alleen over principes – daar kun je moeilijk over praten. Het lijkt wel een geloof voor Donner, terwijl wij het liever over de inhoud hebben.’

Niet alleen Donner maar de hele CDA-fractie hanteert het argument ‘principiële tegen’, laat CDA-Kamerlid Nicolien van Vroonhoven weten. ‘No cure no pay staat een goede beroepsuitoefening door de advocaat in de weg. Hij zal zijn eigen financiële belang gaan najagen. Deze weg willen we niet inslaan en daarom zijn we ook tegen een experiment.’ Ze zegt de tekst van de motie nog niet te hebben gezien, ‘maar ik kan me nu al voorstellen deze niet te steunen.’ ‘Een experiment zou een verkeerd signaal zijn. Dan zet je toch de deur op een kier. Wij zullen ons, op principiële gronden, met hand en tand verzetten tegen no cure no pay.’ Om dezelfde reden zal de CDA-fractie wel het wetsvoorstel van Donner steunen, zegt Van Vroonhoven. Dat een Kamermeerderheid de motie wel zal steunen, ‘betreurt’ zij.

Pijnlijk

Advocaat Rinke Dulack (Van Benthem & Keulen) noemt het verrassend – ‘en ook wel pijnlijk’ – dat Donner de verordening van de Orde naast zich neer legt. ‘Ik ging ervan uit dat de Orde dat had afgetast met het ministerie.’

Volgens Dulack, deken te Utrecht (‘maar ik praat op persoonlijke titel’), biedt de praktijk al ruimte om afspraken te maken die dicht tegen no cure no pay aanliggen. ‘In het College van Afgevaardigden vonden we al dat het beter was om eerst deze weg te verkennen. De praktijk laat meer toe dan veel advocaten denken. Het is best mogelijk om resultaatafhankelijke afspraken met cliënten te maken, het Hof van Discipline heeft dit in haar jurisprudentie ook toegestaan. Wel moet er een basisvergoeding worden afgesproken, die kostendekkend moet zijn. Deze mogelijkheid laat zien dat de scherpste die nu in het debat heerst, onjuist is.’

De Rotterdamse advocaat Jan Kneppelhout (Kneppelhout & Korthals) denkt dat een absoluut verbod op no cure no pay, zoals Donner dat voor ogen heeft, er niet zal komen. Hij was lid van de commissie die de Algemene Raad adviseerde no cure no pay alleen toe te staan ‘in schrijnende gevallen’. De verordening gaat echter verder, ‘en daar ben ik minder gelukkig mee’. Dat neemt niet weg dat Kneppelhout ook niet achter het wetsvoorstel kan staan. ‘Donner is bang voor het ontstaan van een claimcultuur, maar ik geloof daar niet in. Daarnaast moeten onderdelen van de deontologie van de Orde, als publiekrechtelijke beroepsorganisatie niet worden overgeheveld naar de wetgever. Die moet zich hiermee niet bemoeien, dat is voorbehouden aan de Orde. Je weet niet wat de volgende stap van de wetgever zal zijn.’

column

JOOST BEVERSLUIS

De taal van de vastgoedbranche

Mijn oog viel op een advertentie in *NRC Handelsblad* van 5 maart jl. AKD Prinsen Van Wijmen vroeg een advocaat-medewerker die, naast meer standaard voor-treffelijkheden, beschikt over deze kwaliteit: spreekt de taal van de vastgoed-branchen. Vastgoeds dus.

Laat ik meteen zeggen dat ik die taal niet beheers. Ik doe geen vastgoedpraktijk en slechts één keer kocht ik tot dusver een onroerende zaak. Ik weet dat er een bepaald fabrikaat auto bestaat dat als ‘typisch vastgoeds’ wordt aangemerkt. Daarin reed ook de makelaar van de verkoper toen voor. De aangeboden functie gaat mijn krachten duidelijk te boven.

Ofschoon geen vastgoeds-speaker dus, heb ik wel een redelijk beeld van de taal der vastgoedbranchen.

Uit de kranten weet ik, mét heel Nederland, dat binnen de vastgoedbranche een eigen taalschat bestaat met begrippen als ‘vooroverleg’, ‘marktconform’, ‘reken-vergoeding’ et tutti quanti, waarschijnlijk goed samen te vatten als ‘vals’ (de taal dus van lui die je in de val laten lopen en/of uiteindelijk zelf in de val lopen). Ik denk echter niet dat AKD dát bedoelde in de advertentie, al weet je het nooit.

En er is inderdaad meer.

Een studiegenoot, tot voor een paar jaar tot over de oren in het vastgoed, deed ooit een boekje open. Van hem weet ik dat vastgoeds erg lijkt op twee andere branchen talen, namelijk kroegs en bordeels. In de wereld van het vastgoed wordt namelijk veelvuldig en langdurig gepraat over drank en vrouwen en alle denkbare combinaties van deze, en ook niet zelden de daad bij het woord gevoegd. Het lidmaatschap van de Groningse studenten weerbaarheid TYR bleek voor het eerst van nut, zo vertelde hij.

Behalve eigen idioom heeft de taal van de vastgoedbranche, nog altijd volgens mijn studiemaat, ook een eigen afwijkend – zelfs van kroegs en bordeels afwijkend – gemiddeld volume van spreken, te weten: heel luid. Dat is omdat men zich anders niet verstaanbaar kan maken boven het knallen van de kroonkurken waarmee het mondeling sluiten van vastgoedovereenkomsten gepaard gaat (respectievelijk champagnekurken in wat omvangrijker projecten, en dan vaak omlijst met veel onversneden kroegs en bordeels). Ook hier wierp de training bij TYR bepaald vruchten af, zo begreep ik.

Als laatste wees mijn zegsman op het belang van non-verbale uitingen in het vastgoeds. Op zekere nacht, in een ‘tent’ waar gesproken werd over een omvangrijke deal, op weg terug naar het vastgoedgezelschap na een plaspauze, hoorde hij hoe het openen van flessen een nieuwe frequentie bereikte onder een ware uitbarsting van bordeels. Vrezend de echte pret of het afmaken te missen, haastte hij zich. Maar wat hij had geduid als de apotheose van vastgoed-verbroedering bleek het geluid geweest van pistoolschoten, fraai gericht net over de hoofden der aanwezigen heen met de kennelijke strekking hen de beoogde transactie te ontraden.

Hij had zich daarna teruggetrokken in de toegevoegde echtscheidingen. De taal van de scheidingsbranche is ook vergeven van drank en vrouwen, en zo nu en dan moest hij bepaald een keel opzetten om verstaan te worden boven het tumult van echtelijke grieven. Dat geschillen met ‘blanke sabel’ beslecht worden – iets waar men bij TYR destijds op gezonde afstand tot de werkelijkheid van droomde en over zong, maar nauwelijks in oefende – komt in die praktijk evenwel niet voor. Aldus mijn maat.

Hij sprak mij uiteindelijk niet tegen toen ik opperde dat ‘TYRs’ wel een passende aanduiding is voor ‘algemeen beschaafd vastgoeds’.